

RAADSCOMMISSIE WELZIJN

SOCIALE ZAKEN ■ ONDERWIJS ■ CULTUUR ■ WIJKEN ■
SPORT ■ VOLKSGEZONDHEID ■ ECONOMISCHE ZAKEN
■ JEUGDBELEID ■ Wmo ■ RECREATIE & TOERISME ■
OUDEREN- EN MINDERHEDENBELEID ■ EVENEMENTEN

Vastgesteld d.d. 8 februari 2012	
Datum: 11 januari 2012	Aanvang 20.00 uur, einde 22.10 uur
Aanwezig namens de raad	Raadsleden en fractieassistenten: De heer R. Abarkane (Progressief Woerden) De heer W. den Boer (Inwonersbelangen) De heer E.L. Bom (Inwonersbelangen) De heer S.C. Brouwer (ChristenUnie/SGP) De heer W. van Geelen (Progressief Woerden) De heer S. van Hameren (VVD) De heer C.M. Hoogerbrugge (CDA) Mevrouw A. de Jong (Progressief Woerden) De heer R.B. Niewold (D66) Mevrouw C. Stouthart (ChristenUnie/SGP) Mevrouw V.S.M. Streng (CDA) De heer F. Tuit (VVD)
Gasten	De heer G. Rijdsdijk (FNV) De heer J. Hagedoorn (Zuwe Zorg) Mevrouw H. van Baren (Welzijn Woerden)
College	Wethouder Ypma
Voorzitter	Mevrouw D. van den Berg
Ambtelijke ondersteuning	-
Griffie	De heer M. Lucassen
Verslag	Mevrouw M. Menkveld (Tekstbureau Talent)

1. Opening

Voorzitter Van den Berg opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De heer Bom deelt mee dat de heer Van Ekeren verhinderd is vanwege ziekte. De heer Bom neemt hem waar. De heer Becht is eveneens verhinderd.

2. Vaststellen agenda

Voor agendapunt 8 hebben zich insprekers gemeld. De voorzitter stelt daarom voor agendapunt 7 en 8 in omgekeerde volgorde te behandelen. De commissie is akkoord.

3. Spreekrecht burgers

Er hebben zich drie insprekers gemeld: De heer G. Rijdsdijk (FNV), de heer J. Hagedoorn (Zuwe Zorg) en mevrouw H. van Baren (Welzijn Woerden). Zij zullen bij punt 8 inspreken.

4. Vaststellen besluitenlijst commissie Welzijn dd. 30 november 2011

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststellen termijnagenda, lijst met toezeggingen en openstaande moties

De heer Hoogerbrugge (CDA) merkt op dat bij de planning staat dat de Cultuurbrief niet doorgestuurd wordt naar de raad. Dit verbaast hem. Hij verzoekt dit punt toch in februari op de agenda te zetten.

De voorzitter geeft aan dat de brief eerst naar de commissie gaat en dat er dan een vervolg komt. De termijnagenda, lijst met toezeggingen en openstaande moties worden met bovenstaande opmerking goedgekeurd en vastgesteld.

6. Rondvraag voor raadsleden

De heer Den Boer (Inwonersbelangen) refereert aan de nieuwjaarsreceptie. Daar is een prachtige presentatie getoond van de Loop voor Hoop die op 11 mei dit jaar in Woerden georganiseerd gaat worden. De loop heeft als doel aandacht te geven aan kankerpatiënten en ex-kankerpatiënten, door in teamverband de loop te volbrengen. Inmiddels is Elias Bom als teamcaptain benoemd. De heer Den Boer gaat ervan uit dat op die avond minimaal 29 raadsleden, commissieleden en fractieassistenten in verschillende teams meelopen waarbij iedereen zich voor een bedrag van minimaal € 50,- laat sponsoren. Op die manier kan een fantastische opbrengst gecreëerd worden voor KiKa en het Inloophuis voor Kanker. De voorzitter denkt dat de heer Den Boer alvast de aanwezigen kan noteren als deelnemer.

8. Raadsvoorstel (11R.00188) inzake Beleidskader Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2012-2015 discussiestuk, Meedoen in een sterke samenleving, tweede tussenrapportage

De sprekers krijgen als eersten het woord.

De heer Hagedoorn (Zuwe Zorg) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om in te spreken op de conceptnota. Vooraf wil hij een compliment maken voor de wijze waarop de gemeente Woerden, en in het bijzonder wethouder Ypma, deze nota tot stand heeft doen komen: in een interactief proces. De lijn van deze nota spreekt Zuwe Zorg zeer aan. Zuwe Zorg onderschrijft de noodzaak van de kanteling van de Wmo. Maar bovenal vindt Zuwe Zorg het van belang om de burger, de klant, meer regie te geven over eigen zorg en welzijn door bewustwording van de eigen zorgvraag en door uit te gaan van de mogelijkheden van de klant. Daarbij verdient het uitwerken van de rol van de sociaal makelaar nog de nodige aandacht. Voorkomen is immers beter dan genezen. Dat betekent volgens Zuwe Zorg dat collectieve preventie en welzijn gestimuleerd moeten worden. Zo wordt uitval bij gebrek aan sociaal netwerk voorkomen, en zo wordt gewerkt aan mogelijkheden om eigen geluk en gezondheid te bevorderen en aan voldoende incasservermogen, met als gevolg dat er geen onnodig groot beslag wordt gelegd op de algemene middelen doordat de behoefte aan zorg groter wordt. Spreker zou ervoor willen pleiten om samen met de gemeente en andere stakeholders nadere verkenningen en experimenten te doen, om daaruit best practices te destilleren. Bijzondere aandacht in deze kanteling verdienen die groepen in de samenleving die niet in staat zijn hun eigen zorgvraag te formuleren of die dat als gevolg van de aard van de problematiek niet zo snel zullen doen. Te denken valt aan gezinnen waarbij schulden, inkomensproblemen en/of woonproblematiek speelt. Of daar waar huiselijk geweld en kindermishandeling plaatsvindt. Schaamte, onvermogen of angst verhinderen vaak dat men om hulp vraagt of signalen afgeeft. Van belang is in dat geval dat er naast een adequate signalering, zoals die bijvoorbeeld al werkt binnen het Centrum voor Jeugd & Gezin, ook de mogelijkheid geboden wordt zo vroeg mogelijk te interveniëren. Geef de professionals in die gevallen de gelegenheid om er snel op af te gaan waar dat nodig is, onder de gelijktijdige afspraak van terugtrekking wanneer dat geheel of gedeeltelijk kan. Voorkom in ieder geval dat de schade door gebrek aan snelle interventie te groot wordt om eenvoudig te repareren. Ook zal er altijd een groep in de samenleving blijven die juist vaak professionele ondersteuning nodig heeft. Uitstekend om te kijken waar de balans in de nodige ondersteuning ligt, maar voorkom dat deze groep tussen wal en schip raakt omdat ze niet in staat is tot de nodige wederkerigheid. En tenslotte: waak voor bureaucratie. Blijf de ontwikkelingen monitoren en blijf met burgers en organisaties in gesprek om tijdig bij te kunnen stellen waar het nodig is.

De heer Rijsdijk (FNV) geeft aan dat de FNV blij is dat de nota over alle negen prestatievelden gaat. Maar het gaat bij deze nota met name over hoe het toekomstige Wmo-beleid ervoor zorgt dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen, zodat opname in een verzorgings- of verpleeginrichting uitgesteld wordt of niet noodzakelijk is. Bij lezing van de nota merkt de FNV een soort tweeslachtigheid. De heer Rijsdijk krijgt bijna de indruk dat er eigenlijk staat: "U kunt altijd op ons rekenen, maar vraag ons niet om hulp." Dat mag niet de indruk zijn van zo'n nota. Kan de wethouder daar nog een keer naar kijken?

In de inleiding op de eerste bladzijde van de nota geeft de wethouder op een uitstekende manier weer dat zij er ook is voor die groep die niet helemaal voor zichzelf kan opkomen. Maar dat staat dan ook wel bij 'binnen het beschikbare budget'. De FNV denkt dat het onvermijdelijk is dat het budget gaat groeien. Dat heeft met de leeftijdsontwikkeling van de bevolking in de gemeente te maken. Van huishoudelijke hulp maken overwegend 65+-ers gebruik. De FNV vraagt aan het college en de raad om uit te spreken dat, als de bestaande middelen en het nieuwe beleid niet goed werken, de burger toch kan rekenen op de benodigde middelen ter ondersteuning.

Voor het slagen van het beleid worden met name het ondersteunen van mantelzorgers en het goed

begeleiden van vrijwilligers cruciaal genoemd. De FNV denkt dat de nota onvoldoende schetst *hoe* men die mantelzorgers precies wil bereiken en ondersteunen.

Het vervangen van professionals door vrijwilligers: dat mag natuurlijk geen vervanging zijn van de professionele gewone zorg, verpleegzorg etcetera. De FNV denkt ook dat daar waar vrijwilligers zo dicht in de privésfeer van cliënten terechtkomen als gevolg van dit beleid, je je moet afvragen of die vrijwilligers niet een verklaring van goed gedrag zouden moeten hebben. Kan de wethouder daar eens over nadenken? De heer Rijdsijk las in het AD een artikel dat zoiets gratis beschikbaar komt voor sportclubs.

Voor de FNV is een heel cruciaal punt de bezuiniging op de huishoudelijke hulp zoals die op blz. 25 wordt weergegeven, en de aanbesteding die dit jaar gedaan wordt. De FNV pleit er met klem voor om niet de functie van huishoudelijke hulp op 0 (nul) in te voeren. Dat is een slechte ontwikkeling. De laagste prijs is niet altijd de oplossing. Huishoudelijke hulp is hoofdzakelijk gericht op ouderen, 65-plussers. Zij hebben ook behoefte aan iemand die misschien de achterliggende eenzaamheid op een andere manier dan alleen met ramenlappen kan oplossen. De FNV vindt ook dat de raad en het college zich ervan bewust moeten zijn dat als dit beleid wordt ingezet dit betekent dat de raad en het college politiek verantwoordelijk blijven voor de activiteiten die verschoven worden naar vrijwilligers en andere professionele organisaties. Als er kwaliteitseisen gesteld worden aan vrijwilligers, bijvoorbeeld via de Stichting Welzijn, zal de bezuinigingsdoelstelling die geschetst wordt niet gehaald kunnen worden als men zich niet realiseert dat de rekening hiervoor opnieuw bij de gemeente komt te liggen. Want het begeleiden van vrijwilligers, dat weet de FNV als geen ander, kost veel geld. Kwaliteitsnormen handhaven in die sfeer kost veel geld. De FNV hoopt dat de raad de opmerkingen van de FNV betreft bij zijn afwegingen.

Mevrouw Van Baren (Welzijn Woerden) vindt dat het conceptbeleidskader een inspirerende en ambitieuze richting aangeeft, met de nadruk op een sterke samenleving die veel opvangt. Complimenten hiervoor, ook voor het feit dat het behoorlijk interactief tot stand is gekomen.

De boodschap die bovendrijft, is heel helder. De gemeente zit in een transitie van verzorgingsstaat naar participatiestaat, er moet gekanteld worden. De gemeente gaat dus van afdwingbare voorzieningen met een gegarandeerde kwaliteit en continuïteit naar een maatschappij met minder voorzieningen en met voorzieningen en arrangementen die een groot appèl doen op de civil society en de eigen kracht. De civil society is in Woerden goed ontwikkeld en pakt veel op. Maar er komt nog veel op Woerden af. Spreekster noemt de overheveling van de AWBZ. Nu al is op TV te zien dat het aantal psychiatrische gevallen, dat op straat dwaalt, toeneemt. Een aantal kwetsbare mensen heeft weinig vaardigheden om een eigen netwerk te hebben maar vooral ook te houden. En ook voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties zijn dit vaak lastige mensen. Daar zijn echt goede arrangementen voor nodig: combinaties van professionele en vrijwillige inzet. Een van de opmerkingen die opvielen in de nota is het paradigma "professionals ondersteunen vrijwilligers". Een uitstekend paradigma, maar in het beleidskader wordt dat iets te absoluut gesteld. Gooi het andere paradigma niet weg: "vrijwilligers ondersteunen professionals". Dat zie je in ziekenhuizen, verpleeghuizen en ook bij andere zorg- en welzijnsdiensten. Vrijwillige inzet heeft een grens, maar het kan heel goed via uitnodigen, oproepen, en verleiden verder gestimuleerd worden. Ook al is het vaak niet prioriteit bij mensen, ze willen vaak wel hulp bieden. Toch is er bij hulp bieden een andere kant, en dat is: hulp vragen. Veel mensen vragen niet makkelijk, hebben last van vraagverlegenheid. Recent onderzoek geeft aan dat het essentieel is deze vraagverlegenheid te doorbreken om de doelstellingen van de Wmo te realiseren. Mevrouw Van Baren heeft het meegemaakt dat vrijwillige inzet op wijkniveau werd aangejaagd en hulpvragen schrikbarend achterblijven. Die hulpvragen en -signalen zijn er echter wel. Bijvoorbeeld eenzaamheid. In feite gaat het dan ook over een stukje preventie. Zij ziet graag in het beleidskader wat meer terug over preventie. Aandacht hiervoor is belangrijk om zorg- en ondersteuningsvragen uit te stellen om de complexiteit of bijvoorbeeld overlast in een later stadium te verminderen. Graag aandacht hiervoor. Uitwerking in concretere doelstellingen, SMART, of met meer meetmomenten is belangrijk. Verder ziet de Welzijnsorganisatie op dit moment de vragen al toenemen en ook de complexiteit ervan, bijvoorbeeld doordat het Wmo-loket minder toewijst, re-integratiegelden opdrogen en regelingen versoberen. Welzijn Woerden ziet veel professionele organisaties komen die vragen *laag* willen wegzetten. Dat doet Welzijn Woerden zelf ook. Zij ziet dat het een zoeken is. Maar lang niet altijd ligt daar een kantelingsgedachte achter, maar de wens om dezelfde vraag in feite claimgericht, goedkoop door vrijwillige inzet of wat dan ook te beantwoorden. En dat gaat echt niet werken. De uitdaging is dus *echt kantelen* en *iedereen kantelen*: gemeente, professionele organisaties, eerste lijn niet te vergeten, formele en informele organisaties en zeker ook de burger zelf. Vandaar ook dat mevrouw Van Baren blij is met het communicatiehoofdstuk. Welzijn Woerden is hard bezig om zelf mee te kantelen. Welzijn Nieuwe Stijl, arrangementen ontwikkelen, ook vooral in samenwerking zoeken, experimenteren, ontwikkelen. Wat Welzijn Woerden betreft heeft welzijn een belangrijke, faciliterende rol. Tot slot spreekt mevrouw Van Baren de hoop uit dat het beeld dat van 2015 geschetst wordt waarheid mag zijn, maar het is belangrijk om het goed te monitoren en reëel te blijven over eigen kracht en burgerkracht.

Verhelderende vragen commissieleden:

De heer Bom (Inwonersbelangen) vindt het lastig om verhelderende vragen te stellen. Het is een aanmoediging van de insprekers om op bepaalde punten te letten en die wil hij omarmen.

De voorzitter heeft wel een aantal aandachtspunten van de insprekers genoteerd waar de wethouder wellicht straks op in kan gaan: in gesprek gaan met elkaar, vervangen van professionals door vrijwilligers, vrijwilligers met verklaring van goed gedrag, vraagverlegenheid, preventie, en financiën.

Eerste termijn commissieleden

Mevrouw Streng (CDA) geeft aan dat dit onderwerp voor het CDA altijd een hoge prioriteit heeft gehad. Het CDA voelt zich sterk verantwoordelijk voor het meedenken over de totstandkoming van het nieuwe beleid. Het was dan ook vanaf het allereerste begin van de totstandkoming in april 2011 dat het CDA – bij monde van de heer Hoogerbrugge – tien concrete kaders heeft meegegeven. Maar veel belangrijker nog, dit beleidskader is met een interactieve voorbereiding tot stand gekomen door inbreng vanuit allerlei richtingen. Ook hulde aan het werk van de ambtenaren. De fractie heeft hier grote waardering voor en dringt erop aan om deze samenwerking vast te houden door regelmatig te evalueren, elkaar te raadplegen op onderwerp en de korte lijnen vast te houden ter bevordering van een goede samenwerking. Met al deze input zal het CDA opnieuw haar richtinggevende opmerkingen meegeven.

De blik op de toekomst is een inspirerend doorkijkje, maar baart het CDA nog wel de nodige zorgen. Deze zorgen wil mevrouw Streng onderbouwen door de drie hoofdthema's langs te lopen.

1. Sterke lokale samenleving.

Een sterke lokale samenleving komt tot uiting als je van elkaar weet wie wat doet. De vele maatschappelijke organisaties, zowel formeel als informeel, zullen meer en meer op een efficiënte manier met elkaar dienen samen te werken. Hierbij hoort een krachtige regisseursrol voor de gemeente. Het CDA heeft veel waardering voor de sterke netwerkstructuren die er nu al zijn, bijvoorbeeld bij de kerken en in de sportwereld. Belangrijk is om hier lering uit te trekken

2. De eigen kracht centraal

Het uitgangspunt zoals hier werd beschreven is: de inwoner met zijn netwerk is het vertrekpunt, en niet het aanbod van de organisatie. Het gemak en de vanzelfsprekendheid waarmee wordt gesproken over het beroep op de eigen kracht, het eigen sociale netwerk, het maatschappelijk middenveld, baart het CDA nog wel grote zorgen. Niet iedereen kan vertrouwen op zijn eigen kracht en niet iedereen heeft zomaar een sociaal netwerk ter beschikking. Er zijn ook grenzen aan de eigen kracht. Welke acties worden concreet genomen om het netwerk om de burger heen te verstevigen?

Het hoofdstuk Communicatie is belangrijk. Maak nog beter zichtbaar welke vormen van ondersteuning er allemaal al zijn. Maar maak ook een positieve campagne om het omzien naar elkaar te promoten. Wees er trots op om vrijwilliger te zijn. Draag uit dat het heel gewoon is om je wat oudere buurman te helpen met het boodschappen doen, en waardeer de inzet van de vele mantelzorgers. En bovenal: bewaak de grenzen aan de eigen kracht. Zoals opgemerkt op blz. 22: organisaties hebben moeite met het vinden van nieuwe vrijwilligers en het vervullen van kaderfuncties. En zeker ook met de balans tussen de vrijwilligers en de professionals. Niet het één is ondersteunend aan het ander, maar: samenwerken.

3. De integrale dienstverlening.

De inzet op de zelfredzaamheid van de burger betekent dat degenen die daartoe in staat zijn hun weg zullen vinden. Maar degenen die echt ondersteuning nodig hebben, dienen het ook te krijgen. Als blijkt dat iemand na een intensief voortraject van inventarisatie van de bestaande mogelijkheden een beroep moet doen op voorzieningen van de gemeente dan moet de vangnetfunctie gewoon ingezet worden. Verpak de vangnetfunctie niet weer in een traject maar zet dit in als instrument. Belangrijk is dan ook dat de inventarisatie in orde is. Daarbij wil het CDA nogmaals benadrukken dat het allereerste gesprek niet mag afhangen van de mate van alertheid van de gespreksvoerder. Uiteindelijk gaat het er niet om wie het gesprek voert, zoals op blz. 6 staat, een professional of door een getrainde vrijwilliger, als deze gespreksvoerder maar voldoet aan het competentieprofiel.

Zoals bekend kent de Wmo een open-eind-regeling wat echter wel vraagt om een juiste inzet van de financiële middelen. Er wordt krachtig volgens een begrotingsdiscipline gehandeld en een eigen bijdrage wordt gevraagd naar draagkracht. Maar het CDA neemt hierbij de compensatieplicht als uitgangspunt. Mensen die ondersteuning nodig hebben dienen het te krijgen.

Het CDA wil graag via de raad betrokken blijven bij de verdere ontwikkelingen en de uitvoering van dit beleidskader. Mevrouw Streng wil de wethouder dan ook vragen of de raad actief geïnformeerd kan worden, vooral ook over het aantal aanvragen dat gedaan wordt en die dan resulteren in eigen inzet op eigen kracht, dan wel in inzet van middelen. Ook uitkomsten van een volgend klanttevredenheidsonderzoek, waar de gemeente nu nog hoog op scoort, houdt de fractie uiteraard goed in de gaten.

Dan nog het discussiestuk Meedoen in de sterke samenleving. Dit discussiestuk is onderlegger geweest voor het Beleidskader en hierin worden uitgangspunten beschreven voor de vele stelselwijzigingen die er

nog komen. Het voornemen is om deze nieuwe ontwikkelingen integraal op te pakken. Namens het CDA wil mevrouw Streng daarom het voorstel doen om een raadsbrede werkgroep in te stellen ter voorbereiding op de transitie Jeugdzorg. Wat vinden de collega-raadsleden hiervan en doen zij mee?

De gemeente is zich bewust van de valkuilen en de moeilijkheden die het inzetten op de eigen kracht met zich meebrengt. Het is lastig om zoiets vrijblijvends als eigen kracht toch handen en voeten te geven. De stelling Omarm de "geen-loket-gedachte" vraagt nog om een reactie. Hiervan wil het CDA zeggen: men moet weten waar men terecht kan en de gemeente moet zelf een duidelijke visie hebben hoe dit te organiseren. Wees dus uiterst voorzichtig om bestaande structuren en loketten rigoureus te veranderen of samen te voegen, om te voorkomen dat de burger blijft zoeken naar waar hij moet aankloppen

De heer Brouwer (ChristenUnie/SGP) merkt op dat het vorige Wmo-beleid is ontstaan omdat de Rijksoverheid een aantal niet samenhangende regelingen bij elkaar veegde en bij de gemeente over de schutting gooide. Zoals bekend heeft Woerden, net als veel meer gemeenten, er op dat moment bewust voor gekozen het zo beknopt mogelijk aan te vliegen. Inmiddels ligt voor het Wmo Beleidskader 2012 – 2015. Dit is uitvoerig met het maatschappelijk middenveld besproken. Daarnaast hebben veel organisaties bijgedragen. De commissie heeft allerlei bijlagen gekregen die meegenomen konden worden in de overwegingen. Er ligt nu een uitvoerig stuk, 32 pagina's goed leesbare tekst. Dat verdient een compliment, ook aan de ambtenaren.

De fractie kan zich goed in de inhoud van het stuk vinden. De aanbevelingen van de Wmo-raad vindt de fractie een nuttige aanvulling en de uitvoering in de prestatievelden neemt de fractie op dit moment voor kennisgeving aan. De fractie ziet uit naar de uitwerking daarvan in maart.

Op pagina 13 staat als optie om ook te gaan werken aan cofinanciering. Dat betekent dat de gemeente er ook eigen geld in stopt. Wat zijn de verwachtingen hiervan?

Op pagina 14 wordt gezegd dat er besloten is om het saldo van de reserve Wmo te maximaliseren op 50% van de jaarbaten. Wat gebeurt er met de overschotten? Is dat geormerkt geld of gaat dat terug in de algemene middelen?

Het college geeft aan de financiële verantwoording *via de jaarrekening* te laten plaatsvinden, om dubbel werk te voorkomen. Dat is wat de ChristenUnie/SGP betreft akkoord.

Op pagina 20 staat iets over het brede school netwerk. Is dat een breed netwerk van scholen of is het een netwerk van brede scholen? Het één vindt de fractie beter dan het ander.

De veiligheidsmonitor geeft aan dat er een stijging is met 49%. Van 2 naar 3 is al 49%. Percentages zijn interessant, maar graag ook de werkelijke aantallen daarbij vermelden.

Op pagina 29 staat een overzicht van organisaties. De heer Brouwer mist de Stichting Present, waarmee veel raadsfracties goede ervaringen hebben. De stichting verdient het om vermeld te worden.

De heer Rijdsdijk zegt in zijn bijdrage dat hij het stuk leest als: "Wij helpen u graag maar vraag ons niet om hulp." De heer Brouwer denkt dat de heer Rijdsdijk dat een beetje gekanteld moet lezen. De Wmo is geen flappentap, maar een middel om mensen zelfstandig aan de maatschappij te laten deelnemen. Dus de heer Rijdsdijk mag dat wat de heer Brouwer betreft lezen als: "We helpen u graag wanneer u dat nodig heeft, maar wat kunt u zelf en wat kunnen de mensen om u heen?" Het CDA vroeg zich af hoe het zit als mensen geen zorgnetwerk om zich heen hebben. Mensen moeten niet buiten de boot vallen, maar de eerste vraag die gesteld moet worden door de desbetreffende medewerker is: "Wat kunt u zelf en wat wilt u zelf en hebt u mensen om u heen die dat kunnen?" Zo niet, dan pas komt de gemeente aan bod. En niet andersom.

Wat betreft de vraag van mevrouw Streng: de heer Brouwer is een beetje allergisch voor werkgroepen. Maar als de meerderheid meedoet, doe de fractie ook mee.

De heer Van Hameren (VVD) wil graag van het CDA horen wat de taakstelling van de werkgroep zou moeten zijn. Dat kan ongetwijfeld in de tweede termijn.

Het Wmo Beleidskader kent een lange, intensieve geschiedenis. Er is veel werk verzet, de interactie met de samenleving is actief opgezocht. Dat heeft ook de waardering van de VVD. Het moge ook duidelijk zijn dat er nog wel een weg te gaan is. Zeker met de komende decentralisaties zullen de Wmo en aanverwante onderwerpen nog veelvuldig langskomen in commissies en raad.

De VVD waardeert de ambitie. Eigen kracht en verantwoordelijkheid staan centraal en de kanteling begint realiteit te worden. De kaders 'sterke lokale samenleving', 'eigen kracht centraal' en 'integrale dienstverlening' hebben de steun van de fractie. De Wmo-raad stelt dat de eigen kracht van de inwoners boven de sterke samenleving zou moeten staan in het voorstel. De heer Van Hameren zou ze graag *naast* elkaar zien staan, als dat in het document zou kunnen. Ook de VVD hecht grote waarde aan de verantwoordelijkheid van het individu maar het één heeft het ander nodig. Er is een cultuurverandering nodig, niet alleen bij inwoners, maar ook bij de gemeente. Uitgaan van eigen kracht houdt ook in dat de gemeente enige afstand moet nemen, moet durven nemen.

Het verder uitwerken van de prestatievelden is een belangrijke vertaalslag naar de praktijk.

De VVD kan zich ook vinden in de financiële uitgangspunten van het raadsvoorstel. De fractie heeft

consequent aangegeven dat de inkomsten en uitgaven met elkaar in balans moeten zijn. Als het gaat om voorzieningen als de huishoudelijke hulp blijft waakzaamheid nodig. Bij mee- dan wel tegenvallers moet beleid niet paniekerig worden aangepast, maar op basis van inzichten in de behoeften op de langere termijn moeten keuzes gemaakt worden. Hierbij is ook realisme gepast als het gaat om de economische situatie en de komende decentralisaties. Nu is het niet het moment om regelingen te verruimen.

De VVD maakt zich nog steeds zorgen over het inzicht in de lokale situatie. Onvoldoende inzicht in de lokale behoeften – nu, en vooral op de lange termijn – leidt tot onvoorspelbare uitgaven. De fractie ziet ook erg uit naar de analyse met betrekking tot de instroomontwikkelingen en naar de resultaten van de pilot met betrekking tot de herindicaties. Onverwacht hoge uitgaven zullen in het huidige economische klimaat leiden tot pijnlijke korte termijn -bezuinigingen, die ook de meest kwetsbaren zullen raken. Dat moet voorkomen worden. Ook moet voorkomen worden dat iemand bij het aanvragen van een voorziening op 31 december een ander antwoord krijgt dan iemand op 2 januari, omdat er toevallig een mee- of tegenvaller is. Consistentie van beleid is belangrijk.

Als het gaat om de komende transities hecht de VVD grote waarde aan een grote mate van lokale beleidsvrijheid. De lokale organisatie heeft immers het beste inzicht in en de grootste kennis van de lokale situaties en behoeften. De VVD overweegt om met betrekking tot dit onderwerp een motie in te dienen.

Ontschotting is niet alleen van belang als het gaat om het niet oormerken van rijksmiddelen, maar voor de VVD Woerden is het ook een belangrijk lokaal uitgangspunt. Het gaat er niet alleen om over grenzen heen te kijken in financiële zin, maar ook om ontschotting tussen beleidsterreinen.

De VVD vraagt aandacht voor preventie. Zowel door de Wmo-raad als door anderen is dit aangegeven. Een zeer belangrijk punt.

Blijf de wijkplatforms opzoeken. Zij hebben een belangrijke rol.

Het belang en de waardering van mantelzorgers en vrijwilligers kan niet genoeg benadrukt worden.

De heer Bom (Inwonersbelangen) begint met de vraag van het CDA over het oprichten van een werkgroep.

Hij heeft niet dezelfde allergie als de heer Brouwer, maar hij denkt dat het, als dit onderwerp zo belangrijk wordt gevonden binnen de raad – en dat is het ook – , en als de raad de vinger aan de pols wil houden, handiger is om het onderwerp te laten terugkomen als regulier punt in de commissie

Wanneer je in het stuk leest hoe de toekomst er uit zal zien in 2015, dan zou je eigenlijk wensen dat het al zo ver is. Echter, er moet enorm veel gedaan worden, en door wie? Eigenlijk door iedere inwoner. Iedereen zal zijn steentje moeten bijdragen alleen is dat een gedroomde toekomst. Het aantal vrijwilligers, waar de gemeente behoorlijk afhankelijk van zal worden, zal moeilijk uit te breiden zijn, zo staat geschreven. Nieuwe kanalen om vrijwilligers aan te trekken zullen gezocht moeten worden zodat aan aanvullende doelstellingen, die in het concept beleidskader geschetst staan, kan worden voldaan. Ook de financiën zijn niet bepaald ruim te noemen. Financiële injecties van de overheid zijn op korte termijn niet te verwachten. Wel *meer* taken, denk aan de stelselwijzigingen, maar voor *minder* geld. Ook daar wordt weer een beroep gedaan op de samenleving. Gemeente, professionals en de samenleving moeten zich in een hoog tempo omvormen zodat al deze wijzigingen geabsorbeerd kunnen worden.

De interactieve beleidsvorming heeft zijn vruchten afgeworpen, want het college heeft er iets mee gedaan. Inwonersbelangen heeft in de raadsvergadering van donderdag 28 april 2011 negen speerpunten ingediend. Van deze speerpunten is veel terug te vinden in het stuk en dat betekent dat Inwonersbelangen tevreden is met wat hier voorligt. Wel blijft Inwonersbelangen zich zorgen maken over de zwakkeren in de samenleving die te maken krijgen met de stapeling van kosten, en over de mogelijkheden die er zijn om die kosten te compenseren. Hoewel eenzaamheid regelmatig genoemd wordt, wordt er beleidsmatig te weinig aandacht aan geschonken. Maar het is wel een erkend en ook zeker een groeiend probleem.

Van het opzetten van een lokaal interactiecentrum vrijwilligers en mantelzorgers vindt Inwonersbelangen niet veel terug. Maar men moet ook niet teveel ineens willen.

In het raadsvoorstel wordt gezegd dat het streven is om de komende jaren geen extra middelen in te zetten voor de Wmo en de Reserve Wmo alleen in uitzonderingsgevallen te benutten. Naar de mening van de fractie is dat toch wel enigszins in strijd met wat er in het stuk wordt gezegd, namelijk dat bij ongewijzigd beleid de Reserve Wmo in 2013 volledig is benut. Indien het voorgenomen beleid niet binnen het genoemde budget gerealiseerd kan worden zal het nodig zijn aanvullend budget beschikbaar te stellen. Is de gemeente daartoe bereid? Worden er dan inderdaad extra middelen aangewend of moeten er andere dingen voor *gelaten* worden? Inwonersbelangen zou bereid zijn aanvullend budget beschikbaar te stellen.

Mevrouw De Jong (Progressief Woerden) wil allereerst een compliment geven aan de Wmo-raad. Het advies was zeer bruikbaar met heel veel goede suggesties, waarvan spreekster hoopt dat ze ter harte genomen zullen worden. Ze sluiten goed aan bij wat de sprekers hebben gezegd.

Vanuit het advies van de RAWB wil zij graag meenemen dat het heel erg belangrijk is om begrippen als *regie* en *netwerken* heel duidelijk te definiëren. Hoe wil de gemeente de regie invullen? Wat geeft de gemeente vrij aan de samenleving en waarop kan de gemeente controle houden?

Het stuk is een goed en overzichtelijk stuk, dat getuigt van ambitie. Meetbaarheid zal in veel gevallen, zeker als het gaat om eigen kracht, lastig zijn. Hoe meet je eigen kracht? In het gedeelte over de prestatievelen, waar het nu niet over gaat, worden goede suggesties gedaan om zaken meetbaar te maken. Maar bij prestatievel 2 gezegd dat de netwerken van de brede scholen te meten zijn door te kijken naar de hoeveelheid ondersteuning die gevraagd wordt bij de *vorming* van die netwerken. Maar *sterke* netwerken hebben *geen* ondersteuning nodig. Misschien is een betere optie om in alle contacten met cliënten en organisaties een score bij te houden van de netwerken waar men in zit. Dat is waarschijnlijk monnikenwerk, maar je krijgt wel betere resultaten.

Mevrouw De Jong wil graag een voorbeeld aanhalen van een project waar zij onlangs zelf op bezoek is geweest: het project Mienskipsoarch in Boarnsterhim in Friesland, waar de gemeente in feite de volledige Wmo uit handen heeft gegeven aan een stichting, die de gemeente zelf heeft opgericht. Boarnsterhim is een plattelandsgemeente die uit allemaal kleine dorpen bestaat. In elk dorp is een vrijwilligerscoördinator aangesteld die de boel bij elkaar houdt, die netwerken inventariseert, die netwerken opzet, en die ervoor gezorgd heeft dat de kosten van de Wmo in die gemeente met 30% zijn verminderd terwijl de tevredenheid enorm is gestegen. Zij hoopt dat een dergelijk voorbeeld in Woerden gebruikt kan worden.

De heer Abarkane (Progressief Woerden) vindt de eigen kracht heel belangrijk. Hoe wordt de continuïteit gewaarborgd? Hoe realiseer je de discipline en waar ligt de legitimatie? Wie is er verantwoordelijk als het misgaat? Uiteindelijk moet er een vangnet zijn om hulp te bieden.

Uiteraard is het een uitdaging om te kijken naar wat mensen zelf kunnen in plaats van wat ze niet kunnen. De heer Hagedoorn gaf het al aan: wederkerigheid is in dit stuk onderbelicht. Ieder mens heeft de potentie om, zelfs op oudere leeftijd, iets te kunnen doen. Denk aan voorleesoma's.

Progressief Woerden heeft een grote vrees voor het inruilen van hulpverleners voor vrijwilligers. Het inzetten van vrijwilligers brengt risico's met zich mee. Er is net al gesproken over een verklaring over een goed gedrag. Wat zijn de verantwoordelijkheden en de voorwaarden die gesteld worden? Een hulpbehoevende moet niet iedere keer een andere vrijwilliger over de vloer krijgen. Er moet een bepaalde relatie opgebouwd worden.

De heer Niewold (D66) sluit zich graag aan bij de complimenten van de overige fracties richting de opstellers van het beleidsstuk. Duidelijk is te zien dat het beleid een evolutie meemaakt.

D66 is positief over dit beleidsstuk. Het gaat om een toekomstbeeld waarvan de heer Niewold als belangrijkste punt heeft meegenomen: de integrale kwaliteit waarin de hulpverlener nog sneller en vaker erop af gaat maar zich wellicht – indien nodig en mogelijk – sneller terugtrekt. Het wordt een dynamisch geheel tussen professionals, hulpbehoevende en de gemeente. Het is een ambitieus plan. Er is nog aan aantal aandachtspunten die de heer Niewold graag naar voren wil halen.

1. Samenhang. Het gaat niet alleen over de Wmo. Het kader is een soort onderlegger voor alle stelselwijzigingen die op de gemeente afkomen. De heer Niewold denkt dan met name aan de AWBZ. Mevrouw Streng sprak zich uit voor een werkgroep Jeugdzorg. Aan het begin van deze coalitie is een uitstekend stuk over Jeugdzorg vanuit D66 gekomen: Jeugdzorg Anders. Op basis daarvan heeft de heer Niewold het initiatief genomen tot een werkgroep Jeugdzorg, dus die is er in feite al. Maar omdat de hele transitie van Jeugdzorg dermate lastig in elkaar zit heeft hij de werkgroep bewust slapende gehouden. Hij heeft bij de start van de werkgroep overigens wel de inbreng van het CDA gemist. Hij is dus enigszins verbaasd maar ook positief verrast dat het CDA zich nu opeens positief uitlaat over zo'n werkgroep. Ter illustratie leest hij een artikel uit het NRC voor. Hierin wordt duidelijk dat er vaak veel organisaties betrokken zijn, maar dat zij weinig samenwerken. Een klein voorbeeld van het wezenlijke belang dat organisaties en mensen rond een persoon moeten gaan staan en dat ze hun eigen belangen in het belang moeten stellen van de persoon waar het om gaat. Dat is waar de kanteling ook over spreekt.

De heer Niewold meent afstand van de woorden van mevrouw Streng: "het gemak waarmee dit wordt uitgesproken". Bij het Wmo-beleid, de kanteling en alles wat ermee samenhangt, is meer sprake van nut en noodzaak dan van gemak.

2. Resultaatgerichtheid, dat wil zeggen in financiële zin. In de presentatie van 16 november sprak de heer Van Londen daar ook over. Hij zei: "Resultaten bereik je niet alleen door het meetbaar te maken met SMART doelen, maar ook door cultuurverandering". D66 vindt dat een belangrijke opmerking.

De fractie ziet erg uit naar de diverse plannen, contracten en rapportages die de raad de komende tijd nog zullen krijgen. Resultaatgerichtheid is van belang voor iedereen.

3. Kwetsbaarheid. Kwetsbaar zijn de inwoners om wie het gaat, kwetsbaar zijn ook de ambtenaren die een enorme omslag moeten meemaken. Professionals en andere derden verkeren ook in een enorm kwetsbare positie. Het is belangrijk dat de gemeente de professional ondersteunt.

4. Communicatie. Vraagverlegenheid is een heel actueel en indringend punt waar iedereen mee te maken heeft. Wederkerige communicatie tussen gemeente, professionals, hulpbehoevenden en andere betrokkenen is van groot belang.

5. Netwerken. De heer Niewold mist de rol die ICT kan spelen, naast kerken en andere fysieke en traditionele en groeperingen. Ook ouderen maken steeds meer gebruik van ICT.
6. Preventie. De fractie wil dat graag wat prominenter naar voren laten komen in het beleidsstuk. Het is een basis voor verder Wmo-beleid. De heer Hagedoorn sprak over de sociaal makelaar: deze kan een duidelijke rol spelen bij de preventie.
7. Financiën. D66 komt daar graag later op terug wanneer gesproken wordt over de prestatievelden. De fractie gaat mee in het advies van de Wmo-raad om meer aan te geven hoe de financiële verantwoording er de komende jaren uit zou moeten zien.

Beantwoording door de wethouder

Wethouder Ypma wil beginnen met de bedankjes die richting de ambtelijke organisatie zijn gegaan, maar ook richting de Wmo-raad, de adviesraden, de instellingen die allemaal hebben meegedacht. **Ze wil deze graag delen** en markeren, maar ze ook teruggeven aan de commissie. De raad heeft iedere keer weer goed geluisterd naar datgene wat er vanuit de Woerdense samenleving en vanuit de organisaties naar voren is gebracht. De raad heeft ook zelf steeds weer speerpunten aangegeven in verschillende fases in de totstandkoming van dit product.

Het is inderdaad een ambitieus plan. Dat staat ook genoemd in de toekomstvisie aan het begin van het stuk. De huidige raad zit nu ongeveer twee jaar, maar dit is een van de belangrijkste resultaten uit die periode. De wethouder is 80% van haar tijd bezig met de grote transities in het sociale domein. De transitie van de WWNV gaat heel snel, en er moeten keuzes gemaakt worden. De raad heeft al wel kaders meegegeven waarmee de wethouder vooruit kan. Daarnaast is de tussenrapportage van het project Meedoen weer op de agenda gezet. In de komende raadsvergadering zal het kader van het Wmo-beleid vastgesteld worden, en dat is een belangrijk kader voor de verschillende transities.

Het begrip *preventie* kwam vanavond steeds terug. De Wmo-raad vraagt zelfs om dat onderwerp toe te voegen aan de drie kaders. De wethouder heeft geprobeerd zich te beperken tot de drie belangrijkste kaders: eigen kracht, het sociale netwerk en integrale dienstverlening. Preventie zou toegevoegd kunnen worden, zij vraagt de commissie hiervoor voorstellen te doen voor de raadsvergadering. Het kader zoals het er nu ligt is het eindproduct van het college en zij is benieuwd of de raad met amendementen komt.

De eerste lijn in de communicatie en de vraagverlegenheid zijn heel belangrijke aandachtspunten voor de communicatieparagraaf. Zij voegt er zelf nog een derde punt aan toe en dat is de ICT. Deze drie punten worden nog verder uitgewerkt de komende tijd.

Het CDA vroeg welke acties er concreet worden genomen om het netwerk rond de burger te verstevigen. Het antwoord daarop zit verweven in de hele nota. Het gaat er met name om dat er aan de voorkant wordt geïnvesteerd in het versterken van dat eigen netwerk van mensen en dat men op zoek gaat uit wie dat netwerk bestaat. De professionals geven aan dat ze dat nu al doen. Maar dat is nog wat te beperkt. Er wordt wel gekeken naar het gezin, maar niet zo zeer daarbuiten. Vrijwilligersorganisaties doen dat eerder dan de professionele organisaties. Daar moet op gestuurd worden, bijvoorbeeld in budgetcontracten. De wethouder wil daar ook op gerapporteerd worden. Vooralsnog heeft zij de vraag neergelegd om ieder kwartaal met de directeurs van de grootste organisaties, de welzijnsorganisaties, Zuwe Zorg en de GGD, om tafel te gaan zitten om de drie hoofdpunten van het Wmo-beleid steeds te bespreken.

Een positieve campagne is ook genoemd door de Wmo-raad en is opgenomen. Mevrouw Streng sprak over het competentieprofiel integrale dienstverlening. De wethouder herkent dit uit een eerder Wmo-raad -advies, waarvan zij ook toen al heeft gezegd dat ze het belang ervan onderschrijft.

Het CDA stelde dat de compensatieplicht het uitgangspunt is bij de financiën. Ook in dit Wmo-beleidskader wordt een aantal keuzes gemaakt en worden ook qua financiën kaders aangegeven, bijvoorbeeld dat er een verschuiving zou moeten plaatsvinden van formeel naar informeel en van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen. Dat is nog niet uitgewerkt in de meerjarenbegrotingen, maar is wel het kader. In de begroting stond ook dat het college ernaar streeft om binnen het budget te blijven voor de Wmo. *Streven* betekent dat het niet in beton is gegoten, maar dat het college het wel probeert. **Zodra het misgaat, zal het college terugkomen bij de raad. Die heeft dan het budgetrecht om keuzes te maken.**

De ChristenUnie/SGP had het over cofinanciering. Wat de gemeente nog weinig doet is samen met zorgverzekeraars mooie projecten opzetten. De truc die de gemeente eerder ook al op andere terreinen heeft toegepast is dat het geld, dat de gemeente inzet, verdubbeld wordt met inzet van andere partijen. Daar is de afgelopen jaren nog niet heel veel aandacht aan besteed maar dat zal de komende jaren veel meer gebeuren. Dat geldt zowel voor de zorgverzekeraars als voor het eerstelijns aanbod zoals een aantal fondsen.

De heer Brouwer (ChristenUnie/SGP) vraagt of de wethouder het budget dus met cofinanciering wil verdubbelen en niet wil halveren en proberen de andere helft ergens anders te vinden.

De wethouder antwoordt dat ze niet de illusie heeft dat dat gaat lukken.

De discussie over de reserve is enigszins theoretisch, want de wethouder verwacht niet dat de reserve

groter zal zijn dan de genoemde 50% van de jaarlijkse baten. Maar wanneer de reserve hier toch bovenuit mocht komen gaat het meerbedrag naar de algemene reserve.

De brede school wordt wel eens gezien als een gebouw, maar dat is het niet. Het gaat juist om het brede netwerk van scholen. Dat is het idee van de brede school.

De heer Brouwer wilde graag de werkelijke aantallen zien naast percentages. Wethouder Ypma vraagt de heer Brouwer nog even door te geven waar het om ging, dan zal zij dit aanleveren.

De Stichting Present ontbreekt inderdaad op blz. 29, maar in het kader op blz. 9 wordt de stichting wel genoemd. Het zal worden toegevoegd op blz. 29.

De VVD wil graag de eigen kracht en het sociale netwerk beide als belangrijkste kaders genoemd zien. De wethouder wil voorstellen om het voorstel van de Wmo-raad over te nemen en de eigen kracht bovenaan te zetten. Daarna het sociale netwerk en als laatste de integrale dienstverlening. Inderdaad staan nummer één en twee ongeveer op gelijke hoogte. Maar je moet toch beginnen met wat mensen zelf kunnen, daarna wat ze in hun netwerk kunnen en vervolgens de integrale dienstverlening.

De VVD is benieuwd naar de prestatievelden Integraliteit en maakt zich zorgen over het inzicht in de analyse. **Het college komt daarop terug.**

De wethouder is blij dat de speerpunten van Inwonersbelangen goed in het kader zijn opgenomen. De heer Bom maakt zich nog steeds zorgen over de meest kwetsbaren, met name wat betreft de stapeling. De wethouder denkt dat dat raadsbreed wordt gedeeld.

Het terugdringen van de eenzaamheid wordt meerdere malen genoemd. **De wethouder kan daar misschien in de uitwerking van de prestatievelden wat meer aandacht aan geven.**

Een integraal interactiecentrum voor mantelzorgers en vrijwilligers is er. Dat heet het Vrijwilligershuis.

Woerden kan inderdaad leren van de Mienskipsoarch van de Friezen. Zij zal daar nog eens goed naar kijken. Wellicht kan daar in de uitwerking van de prestatievelden iets mee gedaan worden.

Volgens de wethouder komt de wederkerigheid in de inleiding en de toekomstvisie voldoende naar voren, maar wellicht kan het in de uitwerking van de prestatievelden nog meer naar voren komen.

De wethouder vond op de bijeenkomst van sprekers onlangs het punt van *cultuurverandering* de beste opmerking van de avond. Het gaat niet alleen om het SMART formuleren van doelen, maar juist om de *cultuurverandering*. De gemeente moet een evenwicht zien te vinden zodat ze niet doorslaat in bureaucratie. Maar dat moet wel met cultuurverandering gepaard gaan. Dat geldt ook voor professionals en ambtenaren. De wethouder heeft zeker respect voor de professionals maar vindt ze niet kwetsbaar.

Tweede termijn commissieleden

Mevrouw Streng (CDA) was in de veronderstelling dat de werkgroep opgeheven was omdat ze er niets meer van hoorde. Ze wil zichzelf uitnodigen om bij de heropricting van de werkgroep te zijn. Of het een echte werkgroep moet zijn is nog de vraag. De raadsleden moeten inderdaad spaarzaam omgaan met de tijd.

De heer Niewold (D66) meldt dat daar zeker een vorm voor gevonden zal worden.

Mevrouw Streng (CDA) is blij dat te horen.

Zij vindt het ook goed om te horen dat de wethouder haar goede voornemens uitspreekt om de raad over de andere stelselwijzigingen actief te informeren. Het CDA zal daarbij aanwezig zijn en haar aandeel leveren.

De heer Bom (Inwonersbelangen) merkt op dat als de raad vinger aan de pols wil houden bij de start en de ontwikkelingen van belangrijke stelselwijzigingen, hij dat graag wil doen in de commissievergaderingen die een officieel karakter hebben en niet in andere vormen met wisselende samenstellingen. Wellicht kan de griffie dit ondersteunen en het opnemen als vast agendapunt.

De wethouder daagt de raad uit om met een amendement te komen wat betreft preventie: de heer Bom wil daarover nadenken (en neemt aan dat anderen in de raad dat ook willen).

De heer Van Hameren (VVD) sluit zich aan bij het voorstel van de heer Bom betreffende de werkgroep.

Het is belangrijk om preventie te benadrukken en dat mag prominenter. Hij denkt niet dat het nodig is het als extra kader toe te voegen. Maar als één van de fracties met een creatief voorstel komt zal de fractie daar zeker naar kijken.

Mevrouw De Jong (Progressief Woerden) merkt op dat mensen in hun eigen kracht zetten in de jaren '90 *empowerment* heette. Dat is bij uitstek een instrument om ervoor te zorgen dat preventie plaatsvindt. Als mensen in hun eigen kracht staan kunnen ze veel meer zelf aan en dat levert automatisch preventie op. Zij wil de koppeling tussen eigen kracht en preventie wat meer benadrukken, maar het lijkt haar niet nodig daar een extra kader van te maken.

De heer Abarkane (Progressief Woerden) sluit zich aan bij het voorstel van de heer Bom om de commissie

te gebruiken als werkgroep.

De fractie wil graag de financiering van de Wmo begrotingsbreed aanpakken wanneer dat nodig is.

De heer Brouwer (ChristenUnie/SGP) kan nog steeds alle kanten op met het antwoord over de brede scholen. Hij gaat er maar van uit dat de wethouder en hij min of meer op één lijn zitten.

De heer Hoogerbrugge (CDA) merkt op dat destijds besproken is dat het brede school -concept een *gebouw* betrof. Dat is in een glijdende schaal geraakt, en het is inmiddels een *concept* geworden. Nu ontstaat er toch weer enige verwarring over. Hij stelt voor daar een keer over te praten.

De heer Brouwer (ChristenUnie/SGP) is er voor om overleg zo veel mogelijk in de reguliere setting te houden. Dan krijgt het ook een semi-officieel karakter met een voorzitter en dergelijke.

De heer Niewold (D66) gaat mee met de formele oplossing wat betreft de werkgroep. Daarnaast zal er ook informeel overlegd worden.

De heer Van Hameren noemde de plannen voor een motie over ontschotting. D66 zal daar graag aan meewerken. De fractie is verheugd dat de VVD lokaal steeds meer bereid is om af te wijken van de landelijke VVD-initiatieven. Dat is in Woerden niet altijd het geval.

De heer Van Hameren (VVD) merkt op dat de fractie in dezen volstrekt de lijn volgt van de gewaardeerde collega's in de Tweede Kamer.

Beantwoording door de wethouder

Wethouder Ypma vraagt of de commissie ermee akkoord gaat dat de kaders eigen kracht en sociale netwerken worden omgewisseld. De commissie is hiermee akkoord. Ook zal zij stichting Present toevoegen aan de lijst op blz. 29. Met deze wijzigingen gaat het voorstel naar de raad.

De voorzitter vat de toezeggingen samen:

- De getallen uit de veiligheidsmonitor zullen schriftelijk aan de heer Brouwer worden geleverd.
- In de communicatieparagraaf worden de eerstelijns voorzieningen, de vraagverlegenheid en de ICT meegenomen.
- Er zal meer aandacht worden besteed aan eenzaamheid.
- De opzet van de Mienskapsoarch zal worden bekeken.

De wethouder merkt op dat de aanpassingen die de voorzitter noemt niet gedaan zullen worden in de nota die nu naar de raad zal worden gestuurd. Wel neemt zij de opmerkingen mee voor het stuk waarin de prestatievelden worden uitgewerkt.

Het voorstel gaat als bespreekpunt naar de raad.

7. Initiatiefvoorstel (11R.00170) van de fracties van Progressief Woerden en Inwonersbelangen inzake Dierenwelzijnsbeleid

De heren Van Geelen (Progressief Woerden) en Bom (Inwonersbelangen) nemen plaats aan de bestuurstafel. Wethouder Duindam laat zich voor dit punt vervangen door wethouder Ypma.

Eerste termijn indieners

De heer Van Geelen (Progressief Woerden) meldt dat de heer Bom de heer Van Ekeren, die geveld is door ziekte, zal waarnemen.

De heer Van Geelen keek hedenavond naar een actualiteitenprogramma. Het eerste onderwerp dat besproken werd was dat dierenwelzijn *in* is. Het is een belangrijk maatschappelijk relevant onderwerp.

De heer Van Geelen geeft aan dat het voorstel een tweetrapsraket is. De eerste trap gaat om een procedurevoorstel. De bedoeling is eerst een onderzoek te starten. Als de raad daarmee instemt wordt de inhoud ingevuld. Daar gaat het vanavond dus niet over.

In de vorige raadsperiode hadden Inwonersbelangen en Progressief Woerden al de afspraak gemaakt iets te doen aan dierenwelzijn. Dat heeft enige tijd geduurd, en nu ligt er een initiatiefvoorstel. De ondertekenaars van het initiatiefvoorstel willen bereiken dat dierenwelzijn een plaats op de politieke agenda van Woerden krijgt. Veel gemeentes hebben al dierenwelzijnsbeleid en een portefeuillehouder. Wat hem betreft wordt Woerden een vijfsterrengemeente wat betreft het dierenwelzijn.

De heer Van Geelen denkt dat het niet verstandig is om als gemeente het wiel opnieuw uit te vinden. Er is een aantal gemeentes dat op dit gebied grote prestaties heeft geleverd. De nota's van de gemeentes Bodegraven-Reeuwijk en Soest zijn daarom meegestuurd. Daarin is te zien hoe het onderwerp is aangepakt,

uitgewerkt en in politieke termen is vertaald.

Het is niet zo dat de gemeente nu niets doet aan dierenwelzijn, maar het is wat fragmentarisch. Er is een APV waarin een aantal zaken geregeld wordt. Er zijn subsidiebeschikkingen betreffende dierenwelzijn, bijvoorbeeld de volière. Er zijn de antwoorden van het college op raadvragen die over dieren gaan. Daaruit is te destilleren wat het college denkt op dat vlak. Maar de initiatiefnemers willen een consistent geheel. Een aantal onderwerpen daarvoor wordt in het initiatiefvoorstel genoemd. Ook moet vanuit het college iemand aangewezen worden die portefeuillehouder Dierenwelzijn wordt.

Wanneer de politieke wil er is om dierenwelzijn aan te pakken moet dit uitgewerkt worden. Daar is capaciteit en geld voor nodig. De initiatiefnemers hebben het benodigde bedrag geraamd op € 10.000. De dekking hiervoor is gevonden in het overschot van € 124.207 op de programmabegroting 2011 via de algemene reserve. De wethouder Financiën heeft deze mogelijkheid aangedragen. De heer Van Geelen citeert uit de raadsnotulen van 3 november 2011. Het ging toen over de volière en het carillon. Wethouder Duindam zei: "De begroting zoals we die met elkaar hebben opgesteld voorziet in een overschot van € 110.000. We willen vanuit dat overschot het budget ter beschikking stellen voor deze activiteiten." De heer Van Geelen denkt dat dat dan ook zou moeten voor het procedurevoorstel voor dierenwelzijn.

Eerste termijn commissieleden

De heer Niewold (D66) staat positief tegenover het initiatief. Dierenwelzijn is zowel landelijk als provinciaal en lokaal ook voor D66 een belangrijk punt. Hij was verbaasd bij de opmerking dat dierenwelzijn een belangrijke plek heeft gekregen in het programma van Inwonersbelangen en Progressief Woerden. In het programma van Progressief Woerden staat slechts één regel over dierenwelzijn. Bij Inwonersbelangen was het een wat grotere paragraaf.

De heer Van Geelen heeft gezegd dat het nu van belang is dat Woerden met iets komt, ook gezien de landelijke en regionale ontwikkelingen. Op welk moment wil de gemeente op welke dossiers iets in Woerden bereiken zodat het het waard is om daar beleid op te maken? Welke ontwikkelingen vanuit het landelijke of provinciale pakt Woerden nu wel op en welke niet? De heer Van Geelen noemde het sterrenstelsel. Kan de gemeente daar iets mee? D66 is voorstander van zo'n sterrenstelsel.

In 2009 of 2010 heeft Inwonersbelangen ook al een voorstel gedaan in verband met het asiel in Harmelen. Wat is op dit moment de directe aanleiding om met dit voorstel te komen?

De heer Den Boer (Inwonersbelangen) heeft geen vragen. Wel lijkt het hem goed nog te melden dat het niet zo heel relevant is om te zeggen of er nu wel of niet iets in een verkiezingsprogramma vermeld staat. Door beide fracties is een omissie geconstateerd en daar moet iets aan gedaan worden.

De heer Tuit (VVD) merkt op dat Wakker Dier momenteel een flinke opmars maakt. Maar aan de andere kant gaat het met Greenpeace vrij slecht.

Op het eerste gezicht is het voorstel van de beide fracties een nobel voorstel, gezien het feit dat er momenteel in veel geledingen wordt gesproken over het dier en zijn welzijn. In het coalitieakkoord wil de coalitie graag inzetten op een slanke overheid en een sterke samenleving. Dit voorstel draagt naar de mening van de VVD niet bij aan die sterkere samenleving. Als iemand een huisdier neemt is dat zijn en/of haar eigen verantwoordelijkheid. Voor circussen bestaan in Nederland al veel regels voor het welzijn van dieren. En zal het dierenwelzijn op de Woerdense boerderijen beter worden door dit initiatiefvoorstel? Er zijn toch al landelijke regels en instanties die zorg dragen voor het welzijn van het dier? Inzet op het dierenasiel en de dierenambulance zoals nu al gebeurt, is wat de fractie van de VVD betreft voldoende. De fractie betwijfelt of dit voorstel daadwerkelijk meerwaarde heeft voor het dierenwelzijn in Woerden. De VVD zal dan ook niet meegaan in het voorstel van Inwonersbelangen en Progressief Woerden.

Mevrouw Stouthart (ChristenUnie/DGP) meldt dat ook haar fractie dierenwelzijn erg belangrijk vindt en niet alleen omdat de fractieleden van dieren houden, maar ook omdat de opdracht is om datgene, wat de Schepper aan de zorg van de mensen heeft toevertrouwd, met respect te behandelen, of het nu mensen of dieren zijn. En gelukkig wordt er ook in Woerden voldoende aandacht aan dierenwelzijn gegeven. Het bevorderen van dierenwelzijn staat in de APV, er is steun voor het dierenasiel en de dierenambulance. Er is de Europese, landelijke en provinciale regelgeving. Daarbij is er sinds kort de dierenpolitie. Wat mevrouw Stouthart heel verdrietig vindt aan de dierenpolitie is dat er in Amsterdam voldoende dierenpolitie is en te weinig politie om de vrouwenhandel in te krimpen. Volgens de fractie is de bestaande regelgeving voldoende om – mits het gehandhaafd wordt – dierenwelzijn te bereiken. Om het college te verzoeken de nota uiterlijk 16 mei aan te bieden vindt de fractie ook te gek. Er zijn zoveel dingen te regelen die hogere prioriteit hebben. Hieruit mag blijken dat de fractie ChristenUnie/SGP het voorstel niet steunt.

De heer Hoogerbrugge (CDA) geeft aan dat het CDA niet zo veel voelt voor het ontwikkelen van dierenwelzijnsbeleid, tenzij er nog nieuwe en andere voor het CDA aansprekende argumenten boven tafel komen. Het voorstel begint met een inleiding waarin gezegd wordt dat dierenwelzijn veel mensen aanspreekt. Dat is ook zo. Maar dat is dan meteen ook het hoofdargument om niet met het voorstel mee te gaan. De mensen zorgen zelf wel voor dierenwelzijnsbeleid. Daar hoeft de gemeente niet tussen te komen, buiten de al bestaande regelgeving. En omdat dierenwelzijn zo belangrijk is, is er ook heel veel wet- en regelgeving op alle niveaus. Het CDA begrijpt het voorstel niet zo goed. Dit past toch niet in de sterke samenleving en de slanke overheid? Daar staan toch ook Progressief Woerden en Inwonersbelangen achter? Laat het dierenwelzijn aan de inwoners over. Het CDA heeft wel steeds meegewerkt aan twee belangrijke dierenwelzijnszaken, namelijk het dierenasiel en de dierenambulance. Het CDA heeft de indruk dat dat ook goed werkt. Verder worden andere gemeenten, zoals Soest en Bodegraven-Reeuwijk, als voorbeeld gebruikt van gemeenten die al dierenwelzijnsbeleid hebben. Maar dat is toch geen reden om het ook te doen? Misschien hebben 400 andere gemeentes *geen* dierenwelzijnsbeleid. In argument 4 van het initiatiefvoorstel staat dat dieren met respect moeten worden behandeld en niet onnodig moeten worden geschaad. Willen de initiatiefnemers hiermee suggereren dat dat nu *niet* gebeurt? Bestaan er op dit moment knelpunten in de gemeente? Dat zou aanleiding zijn om het te doen. De fractie heeft al wel naar het welzijnsbeleid van Soest gekeken. In actiepunt 4.4.1 wordt gezegd dat geregeld moet worden "dat er geen olifanten door de winkelstraat mogen lopen". Zit de gemeente daar nu op te wachten? Het CDA niet. De fractie begrijpt de financiering niet zo goed. In december is geconstateerd dat er veel geld tekort is in 2012. Volgens de fractie is er geen overschot meer. Kortom, het CDA voelt niet veel voor het voorstel. Het CDA is vóór dierenwelzijn maar laat dit graag over aan de sterke samenleving.

Beantwoording door wethouder Ypma

Wethouder Ypma stelt dat er op dit moment geen beleid is voor dierenwelzijn. De gemeente doet wel wat aan dierenwelzijn, namelijk via het bedrag dat jaarlijks wordt uitgegeven aan de Stichting Dierenhulpverlening Woerden. Dat bedrag is wat opgehoogd. Incidenteel is een extra bedrag ter beschikking gesteld voor het nieuwe dierenasiel. Daarnaast heeft de gemeente Woerden de APV. Hierin is een aantal regels opgenomen. De APV zegt alleen iets over loslopende honden, verontreiniging door honden, gevaarlijke honden en het houden van hinderlijke of schadelijke dieren. In de APV is niets opgenomen over wilde dieren, loslopend vee, duiven en bijen, in tegenstelling tot de model-APV. Ook is er geen beleid ten aanzien van een circus. Het is mogelijk om zo'n nota op te stellen. Het is aan de raad om daarover te beslissen. Natuurlijk heeft het college gekeken naar de andere gemeenten die genoemd worden, Bodegraven-Reeuwijk en Soest. In Soest is op 25 mei 2011 een nota vastgesteld. In 2012 wordt daar voor het eerst mee gewerkt. In deze nota is ten opzichte van Woerden het volgende extra opgenomen: een aantal zaken over zwerfdieren, maar dat doet Woerden eigenlijk ook al. Verder gaat het over in het wild levende dieren zoals egels en vogels. Daar is in Woerden niets over opgenomen. En Soest heeft zaken opgenomen over het circus. In Bodegraven-Reeuwijk is nog geen vastgestelde beleidsnota. Er was er één en daar wordt nu kritisch naar gekeken. De prioriteit ligt voornamelijk bij het nieuwe dierenasiel dat de gemeente Woerden in Harmelen gaat bouwen. Bodegraven-Reeuwijk wil hier graag aan meedoen. In Bodegraven-Reeuwijk is wel een coördinerend portefeuillehouder Dierenwelzijn en één ambtelijk aanspreekpunt. De wethouder adviseert om bij het opstellen van een dierenwelzijnsnota zoveel mogelijk copy-paste toe te passen van wat er al bestaat, zoals de indieners van het voorstel ook aangeven. Dan is het ook niet zo duur. Vanuit de ambtelijke organisatie is te merken dat het dierenwelzijnsveld zich sterk ontwikkelt, zowel richting de gemeenteraden als richting de ambtelijke organisatie. Eens in de zoveel tijd komen er vragen vanuit de samenleving of vanuit organisaties (zoals de vogelbescherming). In het voorstel wordt ervan uitgegaan dat er geen structurele kosten zullen voortvloeien uit het opzetten van dierenwelzijnsbeleid. De wethouder wil er nog op wijzen dat dit ook echt niet zo moet zijn.

Tweede termijn indieners

De heer Bom (Inwonersbelangen) komt terug op de opmerking van het CDA over de sterke samenleving. Het idee is om structuur aan te brengen in hoe om te gaan met vragen die uit de sterke samenleving komen of die überhaupt leven. Incidentele vragen worden dan met een structureel antwoord beantwoord. Dat hoeft niet per se een duur budgettair verhaal te zijn. In iedere gemeente wordt er op een eigen manier voor dierenwelzijnsbeleid gekozen. De opmerking over de olifanten had de heer Bom al zien aankomen. Het had ook een paarse krokodil kunnen zijn of een gestreepte rugstreep. In elke gemeente heeft men zijn eigen wensen en kleuren. Dat kan de gemeente Woerden ook doen. Het gaat er wel om of de noodzaak daartoe

gezien wordt. Een asiel of een dierenambulance horen bij een sterke samenleving, en om dat te ondersteunen is een stukje dierenwelzijnsbeleid nodig. De gemeente kan daar ondersteuning aan geven. En als dat niet al te veel geld mag kosten is het in ieder geval wel geregeld.

D66 vroeg wat nu precies de aanleiding is voor dit initiatief op dit moment. De heer Bom is nu zes jaar actief binnen de gemeenteraad. Hij heeft in die tijd veel brieven en stukken ontvangen. Die worden ter afhandeling aan de raad gestuurd, maar die doet er eigenlijk niets mee en formuleert geen antwoord. Ook de problematiek rond de vestiging van het asiel, de dierenambulance en andere onderwerpen worden in het voorstel aangedragen. Het gaat om een veelheid aan onderwerpen. De twee fracties willen dit graag centraliseren in een dierenwelzijnsbeleid. Daarmee wordt aangegeven dat het prioriteit heeft.

De directe aanleiding is wellicht het moment geweest dat hij het zelf noemde in de begrotingsbehandeling, maar ook de verkiezingsprogramma's hebben meegespeeld. Het moment is niet zo belangrijk. Het gaat erom of de wens tot dierenwelzijnsbeleid wordt gekoesterd, en dat doen de beide fracties zeker.

De VVD en de ChristenUnie/SGP betwijfelen de meerwaarde van dierenwelzijnsbeleid. Deze fracties geven aan dat er in feite al teveel regels zijn. Dat is jammer. Bij het vormen van de vorige coalitie is er over gesproken en het heeft toen ook in het coalitieakkoord gestaan. Er is een moment geweest dat beide fracties ervan overtuigd waren dat er een meerwaarde was. Hij wil beide fracties vragen om naar dat moment terug te kijken. Wat was voor de fracties destijds het argument om *wel* achter dierenwelzijnsbeleid te staan? Was dat omdat de fracties de fractie van Inwonersbelangen toen zo aardig vonden, of zat er ook een inhoudelijke motivatie achter? Als het dat laatste is vraagt de heer Bom om vooral vóór het dierenwelzijnsbeleid te stemmen. Want die motivatie is nog steeds valide.

De voorzitter vraagt of de indieners de VVD, de ChristenUnie/SGP en het CDA hebben kunnen overtuigen om anders te gaan denken.

De heer Hoogerbrugge (CDA) heeft nog een vraag en een opmerking. Hij heeft gevraagd of er knelpunten zijn bij de gemeente. Om vragen van de vogelbescherming te beantwoorden hoeft wat het CDA betreft geen dierenwelzijnsbeleid te worden geformuleerd. Opm.: Het lijkt de heer Hoogerbrugge onmogelijk om een dierenwelzijnsbeleid te ontwikkelen zonder structurele kosten.

De heer Van Geelen (Progressief Woerden) antwoordt dat in het voorstel wordt aangegeven dat het dierenwelzijn nu *fragmentarisch* is geregeld. De bedoeling is om hiervan een consistent geheel te maken, met enige uitbreiding. Het gaat nu om een procesvoorstel. Daarvoor gelden wel incidentele kosten, maar geen structurele kosten. Eventuele structurele kosten komen in het inhoudelijk voorstel naar voren. Dat is het moment om daarover te praten. Nu is aan de orde of de gemeenteraad consistent beleid wil of niet.

De heer Bom (Inwonersbelangen) voegt toe dat de gemeenteraad de laatste jaren geregeld brieven heeft gekregen waarin om uitspraken werd gevraagd. Maar ook in de dagelijkse praktijk speelt dit. Denk maar aan de vestiging van het tankstation van Van Vliet. Hierbij waren bijzondere diersoorten aan de orde. De gemeenteraad heeft hier niets over gezegd, dus is het maar de vraag waar het besluit wordt genomen. Dergelijke knelpunten kunnen ook in de toekomst voorkomen en het is de fractie van Inwonersbelangen en die van Progressief Woerden wat waard om daar binnen de gemeenteraad in ieder geval een uitspraak over te doen.

De heer Hoogerbrugge (CDA) merkt op dat er heel veel is gezegd over het station van Van Vliet. Als er weer zo'n probleem is kan er opnieuw over gesproken worden. Bijvoorbeeld over paden in Kamerik of 's Gravesloot, daar is ook geen beleid voor nodig geweest.

De heer Bom (Inwonersbelangen) geeft aan dat het laatst bekende fenomeen waar het ging over dieren het afdammen van de Kamerikse Wetering betrof. Daar werd gesproken over het ontstaan van dood water en de gevolgen daarvan voor de vissen. De gemeenteraad kan daar dan een uitspraak over doen, en daar kan het college mee werken. Dat soort incidenten zijn er, en de beide fracties zouden daar graag een structureel antwoord op willen hebben. Hij hoopt dat de fracties bereid zijn daar in ieder geval een aanzet voor te geven en later een inhoudelijke discussie te voeren.

De voorzitter vraagt de CDA-fractie of de CDA-fractie dit mee terugneemt naar de fractie voor de raad, zoals in de eerste termijn aangekondigd.

De heer Hoogerbrugge (CDA) bevestigt dit.

De voorzitter concludeert dat dit punt een *bespreekpunt* wordt voor de raadsvergadering.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur

.-.-.-